

Inhoudsopgave

➤ Gezond gewicht, gezonde voeding en bewegen	4
➤ Alcohol	6
➤ Drugs.....	8
➤ Roken	9
➤ Seksualiteit.....	10
➤ Mediawijsheid.....	11
➤ Eenzaamheid	12
➤ Psycho sociaal welbevinden	13
➤ Fysieke omgeving	15
➤ Algemeen	17

Algemeen

Dit uitvoeringsplan is een nadere uitwerking van het gezondheidsbeleid 'Samen Gezond in Meerijstad', vastgesteld door de gemeenteraad op d.d. 5 juli 2018. Elk jaar wordt het uitvoeringsplan bijgewerkt en aangevuld met acties of ontwikkelingen. Qua opzet, prioritering en budgetverdeling verandert er niets. Dit gedurende de doorlooptijd van het gezondheidsbeleid (2018 – 2021).

In het overzicht staan acties per speerpunt weergegeven waar vanuit de gemeente Meerijstad de focus op ligt. Het betreft geen limitatieve opsomming van acties (lees: projecten, activiteiten, maatregelen, bijeenkomsten, overlegstructuren, campagnes, processen of interventies) die binnen de gemeente Meerijstad plaatsvinden. De nulmeting geeft wel een zo goed mogelijk overzicht weer van alle acties die van toepassing zijn op het speerpunt. Naast de gemeente zijn er vele andere partijen en burgerinitiatieven die zich individueel of samen inzetten voor een bepaald thema, zonder inmenging van de gemeente. Deze komen niet alle terug in het uitvoeringsplan maar zullen in de huidige vorm worden voortgezet. Een aantal speerpunten is al voorzien van specifieke acties, andere speerpunten worden nog nader uitgewerkt met samenwerkingspartners.

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

Prioritering

Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog
Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroep	Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroepen	Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroepen en aandachtswijken	Extra aandacht en inzet t.a.v. specifieke doelgroepen of aandachtswijken	Extra aandacht en inzet t.a.v. de gehele gemeente en specifieke doelgroepen of aandachtswijken

De prioritering is bepaald o.b.v. input van professionals en de gemeenteraad. Input bij de gemeenteraad is opgehaald middels een beeldvormende avond. Bij een viertal speerpunten waren de leden van de gemeenteraad het oneens met de voorstellprioritering. Deze zijn gewijzigd en verhoogd (dit betreffen de speerpunten alcohol onder jongeren en volwassenen, roken en mediawijsheid). Prioritering vindt daarnaast plaats o.b.v. cijfers, signalering, de grootte van de problematiek, de grootte van de risicogroep en de bereikbaarheid van het probleem (kunnen we met acties invloed uitoefenen op het probleem)?

Keuzedifferentiatie en acties

Zoals veel gemeenten kent de gemeente Meerijstad sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Uit onderzoek blijkt dat er grote gezondheidsverschillen waarneembaar zijn tussen laag en hoogopgeleiden en mensen met een laag en hoog inkomen. Mensen met een lage sociaaleconomische status (lage SES) verdienen extra aandacht. Bij de keuzebepaling van acties zal met bovenstaande en met onderstaande voorwaarden rekening gehouden dienen te worden:

1. Bereik | verzorgingsgebied – Voorkeur voor aandachtsgebieden (zie wijkschetsen)
2. Effectief | Al dan niet wetenschappelijk onderbouwd (volgens NJI of Loket Gezond Leven)
3. Cofinanciering door andere partners
4. Doelgroep keuze (kwetsbare inwoners, inwoners met lage SES: mensen in de bijstand, laaggeletterden en mensen met een migratieachtergrond)
5. Integraliteit
6. Draagvlak
7. Nazorg voor doelgroep / verankering van interventie
8. Monitoring en evaluatie
9. Overweging type: zowel eenmalige prikkelinterventies als structurele interventies

Acties kennen een tweedeling qua verzorgingsgebied:

1. Gemeente brede acties | algemene doelgroep (universele preventie)
2. Wijkgerichte acties | specifieke doelgroep (selectieve preventie)

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

Nulmeting

De nulmeting betreft een weergave van huidige acties op het gebied van de negen speerpunten. Acties en projecten zijn geïnventariseerd bij partners uit het werkveld. Deze dient voornamelijk als naslagwerk en intern gebruik.

Uitvoering

De acties worden doorlopend in 2019 en verder uitgevoerd. Voor het uitvoeringsplan is in totaliteit €70.000 beschikbaar. Dit staat los van de huidige inzet van alle partners (zie de hieronder genoemde en overige partners) die (al) een rol spelen in de aanpak van de speerpunten. Naast het gezondheidsbeleid staat de ontwikkeling van het preventief jeugdbeleid op de agenda. Een aantal thema's komt terug in beide beleidstukken.

Afkortingen

MGS	Meerijstad Gezond Sportief
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
NK	Novadic Kentron
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
BJG	Beleidsteam Jeugd en Gezin
JGZ	Jeugdgezondheidszorg

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Gezond gewicht, gezonde voeding en bewegen

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Minder kinderen woonachtig in de gemeente Meerijstad met overgewicht;
- Minder kinderen in aandachtsgebieden met overgewicht;
- Volwassenen en ouderen met overgewicht stabiliseert.

Aandachtsgebieden

Voeding Schijndel West en Centrum (o.b.v. eten groente en fruit 12 – 18 jaar)

Overgewicht Schijndel West (0 – 6 jaar) | Schijndel West, Oost en Veghel (7 – 18 jaar) | Schijndel West (volwassenen) |
Wijbosch, Boskant en Olland (ouderen)

Budget

€7.500 – Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners. Meerijstad Gezond Sportief (MGS) ontvangt reeds budget voor het uitrollen van de JOGG-aanpak.

JONGEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Resultaat
Stimuleren gezond gewicht, gezonde voeding en meer bewegen	- GGD - MGS - Welzijn - Scholen - Sport - 1^e lijns	- Voortzetten lopende acties (zie nulmeting) - Verkennen nieuwe acties zoals Hapstappoeefabriek, wandelen in de natuur etc. - Thema bijeenkomsten Jongerenwerk, MGS, GGD en diëtisten over voeding en beweging - Gezondste kern van Meerijstad – Pilot fitcoins - Werk- en stuurgroep MGS – bespreken en monitoring interventies	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

		- Nadere focus op gezonde schoolaanpak - Inzet (nieuwe) combinatiefuncties - Inzet gezondheidsambassadeurs - Aangepast sporten	
Versterken JOGG aanpak binnen Meerijstad		- Nader uitrollen JOGG-aanpak in Sint-Oedenrode en Schijndel - Campagnes en themaweken	
Versterken ketenaanpak overgewicht		- Coördinatie vanuit JGZ en uitvoering pilot(s)	
VOLWASSEN & OUDEREN			
Stimuleren van gezond gewicht, gezonde voeding en meer bewegen	- GGD - KBO's / WijNu - Welzijn - Seniorenverenigingen - DVG - 1^e lijns	- Voortzetten lopende acties (zie nulmeting) - Fittest – (en/of gezondheidsbus) - Participatietrajecten ouders – begeleiders kinderen - Gezondste kern van Meerijstad – Fitcoins - Food en dementie	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Alcohol

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Minder jongeren onder de 18 komen via hun ouders aan alcohol;
- Minder jongeren onder de 18 drinken alcohol;
- Volwassen matigen hun alcoholgebruik.

Aandachtsgebieden

Schijndel-West (jongeren) | Boskant en Olland (volwassenen) o.b.v. overmatige en zware drinkers

Budget

€5.000 – Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Geen alcohol onder de 18	- GGD - CJG / BJG - Halt - Jongerenwerk - Welzijn - NK - 1^e lijns	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Ontwikkeling preventie- en handavingsplan en bijbehorende beleidsinstrumenten - Uit met ouders 2.0 - Werkvraag vroegsignalering – uitrol (nieuwe) acties - Educatie en interventies BO en VO-scholen - Gespreken JGZ met jongeren (en ouders) - Aanpak alcoholgebruik sportverenigingen – kaderbijeenkomst trainers - Preventieoverleg partners Meerijstadbreed > ontplooiën activiteiten	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

Versterken ketenaanpak vroegsignalering		- Werkgroep vroegsignalering riskant alcoholgebruik jongeren - Ontwikkeling sociale kaart / protocol ten aanzien van alcoholgebruik dan wel -misbruik - Training sleutelfiguren zoals leraren en jongerenwerkers door NK	
Verbinding preventie en handhaving		- Ontwikkelen preventie- en handhavingsplan - Instructie verantwoord alcohol schenken (IVA) - Bewustwording creëren drankverstrekkers – horeca eigenaren: Voorlichting door GGD, NK, jongerenwerk en gemeente	
VOLWASSENEN & OUDEREN			
Tegengaan problematisch alcoholgebruik / verslaving	- GGD - NK - KBO's - Welzijn - Seniorenraden - 1^e lijns	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Instructie verantwoord alcohol schenken (IVA) - Fittest – (en/of gezondheidsbus) inclusief gesprek gezonde leefstijl – alcohol - Vervolgactiviteiten n.a.v. theatervoorstelling ouderen: bewustwording ouderen combinatie medicijngebruik, alcohol, risico vallen - Positieve Gezondheid voor ouderen	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Drugs

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Minder jongeren (tot en met 25 jaar) gebruiken of experimenteren met drugs.

Aandachtsgebieden

Er zijn geen cijfers beschikbaar over drugsgebruik onder 18-minners of volwassenen op wijkniveau.

Budget

€7.500 – Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Versterken ketenaanpak vroegsignalering	CJG/BJG NK Jongerenwerk	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Preventieoverleg BJG, NK, GGD - Deskundigheidsbevordering professionals en sleutelfiguren	
Bewustwording	GGD 1 ^e lijns	- Bovenregionaal drugs de-normaliserings-project - Voorlichting op VO-scholen - Preventieactiviteiten NK en jongerencentra waaronder pilot middelengebruik Sint-Oedenrode	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Roken

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Minder jongeren die beginnen met roken;
- Meer volwassenen die stoppen met roken.

Aandachtsgebieden

Schijndel West (jongeren) | Schijndel Oost, Veghel West (volwassenen)

Budget

€7.500 – Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN, VOLWASSENEN EN OUDEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Educatie en bewustwording	GGD 1 ^e lijns NK Jongerenwerk	- Landelijke, regionale en lokale campagnes (waaronder Stoptober) - Educatie op VO-scholen - Uitrol rookvrije generatie - Inzet rookvrije schoolterreinen, sportverenigingen en speeltuinen - Bepalen overige acties met partners	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Seksualiteit

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Kinderen weten beter hun grenzen aan te geven op het gebied van seksualiteit.

Aandachtsgebieden

Geen – Alle kernen

Budget

Aanpak grensoverschrijdend gedrag is gedekt vanuit de sportnota. Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN, VOLWASSENEN & OUDEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Bewustwording creëren	- GGD - CJG/BJG - Welzijn - Sportverenigingen - Overige vrijwilligers-organisaties - Scholen	- Voortzetting huidige acties op scholen waaronder 'week van de Lentekriebels' (speciaal- en basisonderwijs), deskundigheidsbevordering scholen/docenten (visie vormen op, beleid, hoe ermee omgaan), vraaggericht ouderavonden en voorlichting leerlingen - Aanpak grensoverschrijdend gedrag waaronder seksuele intimidatie	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Mediawijsheid

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Kinderen weten wat ze wel en niet kunnen posten op social media.

Aandachtsgebieden

Geen – Alle kernen

Budget

Acties geschieden vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Vroegsignalering en aanpak gameverslaving	GGD CJG/BJG NK Scholen Jongerencentra	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Preventieoverleg Meierijstadbreed (mediawijsheid 1 van de onderwerpen) - Voorlichting cyberpesten, privacy risico's social media en apps en sexting (ook als onderdeel van gezonde schoolaanpak) - Oprichting Gaming Rooi (Online platform voor gamende jongeren in Sint Oedenrode)	
Invloed van social media		- Voorlichting risico's social media en fake news	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Eenzaamheid

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Jongeren = gemiddeld | Volwassen & ouderen = boven gemiddeld

Welk effect willen we bereiken?

- De stijgende trend van eenzame jongeren een halt toeroepen;
- Eenzaamheid onder volwassenen en ouderen is bespreekbaar en wordt vroegtijdig herkend en actie op ondernomen.

Aandachtsgebieden

Geen – Alle kernen

Budget

€7.500 – Overige acties geschieden vanuit het preventief jeugdbeleid en vanuit huidige inzet partners.

JONGEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Terugdringen eenzaamheid	GGD Jongerenwerk Welzijn	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Acties preventief jeugdbeleid	
VOLWASSEN & OUDEREN			
Terugdringen eenzaamheid	Welzijn	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Theatervoorstelling 'en ze leefden nog en gelukkig' - Nadere uitwerking coalitie tegen eenzaamheid	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Psycho sociaal welbevinden

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Inwoners die dreigen uit te vallen durven erover te praten en worden vroegtijdig geholpen.

Risicogroepen

We spreken hier niet over aandachtsgebieden maar over risicogroepen: mantelzorgers, nieuwkomers, jongvolwassenen en werknemers.

Budget

€2.500 – Overige acties geschieden vanuit huidige inzet partners en preventief jeugdbeleid (ten aanzien van jongeren).

JONGEREN, VOLWASSENEN & OUDEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Bewustwording creëren	GGD GGZ Welzijn	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Campagnes, landelijk en lokaal (maak depressie bespreekbaar) - Acties genoemd binnen het preventief jeugdbeleid	
Vroegtijdig signaleren		- Signalering en herkenning door sleutelfiguren - Inventarisatie en aanpak omtrent risicogroepen	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Ondersteuning (jonge) mantelzorgers

De aanpak van dit speerpunt staat weergegeven in het preventief jeugdbeleid. Vanuit de WMO is er de zorg voor alle mantelzorgers (waaronder de mantelzorgwaardering).

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Fysieke omgeving

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog

Welk effect willen we bereiken?

- Meer inwoners die gebruik maken van de openbare ruimte om te ontspannen, bewegen of ontmoeten;
- Minder inwoners die hinder ondervinden van geluid- of geuroverlast.

Aandachtsgebieden

Geen – Alle kernen

Budget

€7.500 – Inzetbaar voor kwiekroute, watertappunten en gezondheidseffectscreening.

JONGEREN, VOLWASSENEN EN OUDEREN			
Deelonderwerp	Partners	Acties	Voortgang
Buurt aantrekkelijk maken om te bewegen	Omgevingsdienst Brabant-Noord GGD MGS	- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting) - Kwiekroute - Watertappunten	
Voldoende ontmoetingsplekken voor sociale cohesie		- Voortzetting huidige acties (zie nulmeting)	
Reduceren van geur- en geluidsoverlast		- Vitaal buitengebied	

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

Zorgen voor gezonde lucht (aandacht voor zoönose, intensieve veehouderij)		- Gezondheidseffectscreening (GES) - Vitaal buitengebied - Duurzaamheidsbeleid	
--	--	--	--

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald

➤ Algemeen

Budget

€25.000 – €5.000 voor het opstarten netwerk Positieve Gezondheid en €20.000 voor de aanpak van sociaal economische gezondheidsverschillen (SEGV).

Voetnoot: Los van bovengenoemd budget en dit uitvoeringsplan is er voor 2019 nog eenmalig een extra budget beschikbaar van €10.000 voor scholing in het kader van positieve gezondheid (genoemd in de kadernota).

Aandachtswijken SEGV

- Schijndel-Oost
- Wijbosch (ouderen)
- Veghel-West

JONGEREN, VOLWASSEN EN OUDEREN				
Deelonderwerp	Partners	Acties	Wanneer?	Voortgang
Opstarten netwerk positieve gezondheid – samenwerking preventie en zorg		- Inventarisatie, opstarten en uitrol netwerk PG - Samenwerking 0-lijns, eerstelijns en zorgverzekeraars		
Aanpak SEGV in aandachtswijken.		- Huidige projecten en acties voortzetten (zie nulmeting) - Gemeentebreed plan opstellen voor aanpak SEGV (werkgroepen) > aanpak gezondheidsvaardigheden - Kleurrijke bijeenkomsten - Onderzoeken koppeling zorgverzekering minima > gemeentepolis		
Communicatie		- Zichtbaarheid gezondheidsprojecten en MGS - Zichtbaarheid projecten, activiteiten, processen, (toekomst)plannen, effecten, resultaten		

Effect / resultaat behaald

Resultaat deels behaald

Resultaat (nog) niet behaald